

Hallituksen esitys Eduskunnalle Algerian demokraattisen kansantasavallan kanssa sijoitusten vastavuoroisesta edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Algerian demokraattisen kansantasavallan kanssa 13 päivänä tammikuuta 2004 allekirjoitetun sijoitusten vastavuoroista edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja voimaansaattamislakiehdotuksen. Sopimuksen tarkoituksena on selkiinnyttää erityisesti sijoituksia koskevia oikeudellisia perusteita maiden välillä sekä edistää ja tiivistää taloudellista yhteistyötä Algerian demokraattisen kansantasavallan kanssa. Sopimuksen avulla halutaan varmistaa suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja

yrietysten sijoituksille toisessa sopimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä.

Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Yleistä

Algerian talous on kehittynyt viimeisten vuosien aikana suhteellisen suotuisasti verrattuna ennen kaikkea 1980-luvun lopulta lähtien vallinneeseen negatiiviseen kehitykseen, jonka aikana reaalitytö asukasta kohti laski lähes puolella. Tähän on vaikuttanut se, että maan talouskasvulle, valtiontalouden tasapainolle, inflaatiolle ja rahapolitiikalle asetetut tavoitteet on melko hyvin saavutettu. Algeriaa onkin kiitetty hyvästä makrotaloudellisesta ohjauksesta. Talouden reaalitytö oli virallisten arvioiden mukaan 7,4 % vuonna 2003.

Algerian talous perustuu kuitenkin voimakkaasti fossiilisten polttoaineiden, erityisesti maakaasun tuotantoon. Sektori kattaa yli 95 % maan vientituloista, 30 % BKT:stä ja 65 % valtion budjetista. Kansantalouden riippuvuus fossiilisista polttoaineista aiheuttaa sen, että talouden tasapaino on hyvin

riippuvainen maailmanmarkkinahintojen heilahteluista. Viime vuosien talouskasvu onkin lähes kokonaan ollut seurausta öljyn maailmanmarkkinahinnan noususta, kun taas maan talouden rakennemuutokset eivät ole kehittyneet odotusten mukaisesti.

Algerian talouspolitiikassa on viime aikoina voimakkaasti korostettu ulkomaisten suorien sijoitusten merkitystä maan elinkeinoelämän rakenteiden monipuolistamisessa ja ryhdytty määrätietoisin toimenpiteisiin ulkomaisten yritysten houkuttelemiseksi maahan. Koti- ja ulkomaisten investointien lisäämiseksi Algeria on muun muassa uudistanut investointilakejaan ja perustanut viraston ulkomaisten investointien houkuttamiseksi. Suorat ulkomaiset investoinnit ovat toistaiseksi kuitenkin keskittyneet energia-tuotantoon ja ovat vuodessa runsaat miljardi dollaria.

Suomen ja Algerian väliset taloussuhteet

Algeria on Suomen kolmanneksi merkittä-

vin vientimaa Afrikan mantereella Etelä-Afrikan ja Egyptin jälkeen. Maiden välistä kauppaa dominoi Suomen vienti Algeriaan, joka on pääasiassa koostunut metsäsektorin tuotteista, mutta myös sähkökoneista ja laitteista. Suomalaisteollisuuden piirissä on kasvavaa luottamusta Algerian mahdollisuuksiin. Viimeisen viiden vuoden aikana viennin kasvu Algeriaan on ollut loivasti nousujohtoista ja oli vuonna 2004 noin 100 miljoonaa euroa. Suomen tuonti Algeriasta oli vuonna 2004 noin 2 miljoonaa euroa.

Algerian houkuttavuus mahdollisena kaupakumppanina kasvaa jatkuvasti. Euroopan naapurissa sijaitsevan maan väkiluku on yli 32 miljoonaa, ja talouden kehittyessä keskiluokka ja sen ostovoima kasvavat. Myös hallituksen yksityistämistä tavoitteleva talouspolitiikka on lupaavaa. Lisäksi turvallisuustilanne on huomattavasti parantunut 1990-luvun vuosista, vaikkakin tilannetta on edelleen tarkkailtava. Suomalaisteollisuudelle Algeria on mielenkiintoinen, ja varsinkin tietotekniikkaan, rakennusteollisuuteen, koneisiin, elektroniikkaan sekä logistiikkaan ja kaupunki-infrastruktuuriin liittyvillä sektoreilla on lupaavat näkymät. Perinteiset viennitartikkelimme puutavara ja paperi tulevat myös pysymään tärkeinä. Algeriassa on lisäksi korkeastikoulutettua työvoimaa. Investointisuojasopimuksella pyritään edelleen lisäämään suomalaisen liike-elämän kiinnostusta ja turvaamaan sinne tehtävät sijoitukset ja siten osaltaan edesauttamaan suomalaista kilpailukykyä Algeriassa.

Suomella on voimassa investointisuojasopimukset 51 maan kanssa.

Suomella on ennestään voimassa sijoitusten suojelua koskevat sopimukset seuraavien maiden kanssa: Egypti (SopS 3/1982), Kiina (SopS 4/1986), Sri Lanka (SopS 54/1987), Malesia (SopS 79/1987), Unkari (SopS 20/1989), Venäjä (tehty Neuvostoliiton kanssa, SopS 58/1991, muutospöytäkirja SopS 57/1999), Tshekki (tehty Tshekin ja Slovakian liittotasavallan kanssa, SopS 73/1991), Viro (SopS 104/1992), Latvia (SopS 5/1993), Romania (SopS 121/1992), Liettua (SopS 119/1992), Uzbekistan (SopS 74/1993), Ukraina (SopS 6/1994), Valko-Venäjä (SopS 89/1994), Turkki (SopS 29/1995), Chile (SopS 23/1996), Vietnam (SopS 27/1996),

Argentiina (SopS 21/1996), Korean tasavalta (SopS 25/1996), Thaimaa (SopS 35/1996), Slovakia (tehty Tshekin ja Slovakian liittotasavallan kanssa, SopS 73/1991), Peru (SopS 33/1996), Arabiemiraattien liitto (SopS 22/1997), Kuwait (SopS 32/1997), Indonesia (SopS 34/1997), Moldova (SopS 42/1997), Kazakstan (SopS 20/1998), Puola (SopS 28/1998), Albania (SopS 16/1999), Oman (SopS 18/1999), Bulgaria (SopS 50/1999), Filippiinit (SopS 52/1999), Libanon (SopS 4/2000), Slovenia (SopS 37/2000), Meksiko (SopS 54/2000), Etelä-Afrikan tasavalta (SopS 8/2001), Bosnia ja Hertsegovina (SopS 7/2001), Ecuador (SopS 79/2001), Makedonia (SopS 21/2002), Tansania (SopS 94/2002), Kroatia (SopS 92/2002), El Salvador (SopS 11/2003) sekä Intia (SopS 30/2003), Marokko (SopS 28/2003), Qatar (Sops 37/2003), Tunisia (SopS 52/2003), Iran (SopS 82/2004), Uruguay (SopS 84/2004) Kirgisia (SopS 163/2004), Azerbaidzhan (SopS 8/2005) Egypti (SopS 11/2005) sekä Namibia (42/2005)

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Sopimukseen liittyvät määräykset tähtäävät lähinnä elinkeinoelämän sijoituksiin kohdistuvan mielivaltaisen kohtelun mahdollisuuksien vähentämiseen ja sijoitusympäristön ennakoitavuuden lisäämiseen kohdemaassa. Sopimus pyrkii vähentämään ulkomaisiin sijoituksiin liittyvää poliittista maariskiä ja alentamaan siten yritysten sijoituskynnystä. Sopimuksella halutaan vaikuttaa myös ulkomaisiin sijoituksiin liittyviä rahoituskustannuksia alentavasti.

Sopimuksessa määritellään sijoittajan, sijoituksen ja tuoton käsitteet sekä sopimuksen maantieteellinen soveltamisala. Sopimuksella edistetään sijoituksia yleisesti ja suojellaan maahan tehtyjä sijoituksia.

Sopimuksen mukaan kumpikin sopimuspuoli myöntää alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille oikeudenmukaisen kohtelun sekä täysimääräisen ja jatkuvan suojan. Sijoituksiin on sovellettava vähintään yhtä edullista kohtelua kuin omien sijoittajien tai suosituimmuusasemassa olevien maiden sijoittajien sijoituksille, riippuen siitä

kumpi kohtelu on sijoittajan kannalta edullisempi.

Sopimuksessa tarkoitettuja sijoituksia ei voi pakkolunastaa tai kansallistaa muuten kuin ainoastaan syrjimättömyyden pohjalta ja yleisen edun sitä edellyttäessä. Toimenpiteeseen voidaan ryhtyä vain välitöntä, riittävää ja tosiasiallista korvausta vastaan asianmukaisin laillisin menettelyin.

Sodasta, aseellisesta selkkauksesta, hätätilasta tai vastaavasta johtuva sijoitusten kärsimä vahinko on hyvitetävä tai korvattava vähintään samantasoisesti kuin oman maan tai suosituimmuusasemassa olevien maiden sijoittajien osaksi tuleva hyvitys.

Sopimus mahdollistaa varojen välittömän siirtovapauden vaihdettavissa valuutoissa.

Jos sijoittajan ja toisen sopimuspuolen välillä syntyy riitaisuuksia, on sopimuksessa määräykset tuomioistuin- ja kansainvälisestä välimiesmenettelystä. Sopimuksen tulkintaan ja soveltamiseen liittyvät erimielisyydet sopijapuolten välillä ratkaistaan kutakin yksittäistapausta varten perustettavassa kansainvälisessä välimiesosoikeudessa.

Esitys sisältää ehdotuksen niin sanotuksi blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole suoranaisia valtiontaloudellisia vaikutuksia. Esityksellä pyritään

edistämään suomalaisten yritysten toimintamahdollisuuksia toisessa sopimusmaassa luomalla niiden sijoitustoiminnalle suotuisimmat ja turvatummat edellytykset.

4. Asian valmistelu

Aloite sopimuksen tekemiseksi tuli Algerialta. Se toimitti Suomelle sopimusluonnoksensa joulukuussa 2002 ehdottaen samalla neuvotteluja. Suomalaisen vienninedistämismatkan yhteydessä toukokuussa 2003 Algerialle toimitettiin Suomen sopimusluonnos, johon Algeria puolestaan esitti kommenttinsa tammikuussa 2004. Neuvottelut käytiin Algeriassa 7 ja 8 päivänä joulukuuta 2004 ja sopimus parafoitiin neuvottelujen päätteeksi.

Ulkoasiainministeriö pyysi sopimuksen hyväksymistä varten lausunnot ministeriön ulkopuolisilta tahoilta: kauppa- ja teollisuusministeriöltä, opetusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, työministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Finnfundilta, Finnveralta, Finprolta, Invest in Finlandilta, Kemianteollisuus ry:ltä, Keskuskauppakamarilta, Metalliteollisuuden keskusliitolta, Metsäteollisuus ry:ltä, Suomen Pankilta, Suomen Pankkiyhdistykseltä sekä Elinkeinoelämän keskusliitolta.

Sopimus allekirjoitettiin Algeriassa 13 päivänä tammikuuta 2005. Suomen puolesta sopimuksen allekirjoitti ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Paula Lehtomäki ja Algerian puolesta kauppa- ja ministeri Nouredine Boukrouh.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

Artiklat

1 artikla. Artiklassa määritellään sopimuksessa käytetyt käsitteet sijoitus, sijoittaja, tuotto ja sopimuksen maantieteellinen ulottuvuus. Mikään varallisuuden sijoitus- tai jälleensijoitusmuodon muutos ei vaikuta varallisuuden luonteeseen sijoituksena.

2 artikla. Artiklan mukaan sopimuspuolet sitoutuvat edistämään toistensa sijoittajien sijoituksia sekä suojelemaan alueellaan olevia toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia ja myöntämään oikeudenmukaisen kohtelun ja täysimääräisen ja jatkuvan suojan. Sijoituksiin ja niihin liittyvään liiketoimintaan ei saa isäntävaltion taholta kohdistua kohtuuttomia tai mieli valtaisia toimenpiteitä.

3 artikla. Artikla velvoittaa sopimuspuolet takaamaan toisen sopimuspuolen sijoittajille ja heidän sijoituksilleen kansallisen tai suosituimman maan kohtelun sen mukaan kumpi on sijoittajan kannalta edullisempi. Toisen osapuolen sijoittajien sijoituksiin ei saa kohdistaa minkäänlaisia suoritusvaateita. Artiklassa määritellään myös suosituimmuskohtelun poikkeukset. Mm. alueelliset taloudelliset järjestöt ja tulliliitot erotetaan sopimuksen ulkopuolelle siten, että niistä koituvia etuja ei velvoiteta ulottamaan toisen sopimuspuolen sijoittajiin. Samoin sopimuksen ulkopuolelle suljetaan kansainvälisistä verosopimuksista sekä monenvälisistä investointisopimuksista aiheutuvat etuudet.

4 artikla. Artikla velvoittaa osapuolet asettamaan omaisuuden pakkolunastukselle tai kansallistamiselle tiukempia edellytyksiä kuin kansallisessa lainsäädännössä on tapana. Niihin voi ryhtyä ainoastaan yleisen edun vaatiessa ja syrjimättömyyden pohjalta. Korvauksen on oltava välitön, riittävä ja tosiasiallinen. Korvauksen saaja on oikeutettu saamaan korvaussummalle käyvän koron maksupäivään asti. Myös ulkomaisten vähemmistöosakkuuksien korvaaminen suoritetaan samoja periaatteita noudattaen. Korvauksen saajalla on oikeus saada lunastuspäätös nopeasti riitautettua isäntävaltion tuomioistuimessa tai muussa toimivaltaisessa viran-

omaisessa.

5 artikla. Artikla velvoittaa osapuolet korvaamaan sodan, kapinan, kansallisen hätätilan, mellakan tai muun vastaavan tapahtuman aiheuttamat menetykset toisen sopijapuolen sijoittajille suosituimmus- tai kansallisen kohtelun periaatetta noudattaen riippuen siitä, kumpi korvauskäytäntö on sijoittajan mukaan edullisempi. Mikäli isäntävaltiona oleva sopimuspuoli suorittaa asian johdosta sijoittajille korvauksia, on toisen sopimuspuolen sijoittajia kohdeltava vähintään yhtä edullisesti kuin isäntävaltion omia tai kolmannen valtion sijoittajia.

6 artikla. Artikla takaa vapaan siirto-oikeuden pääomille, tuotoille, maksuille, korvauksille ja ulkomaisten työntekijöiden ansiotuloille. Siirtojen tulee tapahtua viipymättä ja rajoituksitta vapaasti vaihdettavassa valuutassa voimassa olevaan markkinaehtoiseen vaihtokurssiin. Artiklassa säädetään myös käyvän kurssin määrittelystä poikkeustapauksissa ja sopimuspuolen aiheuttaman viivästyksen oikeuttamasta korosta.

7 artikla. Artikla velvoittaa sopimusvaltion taikka sen edustajaksi määrätyn tahon, joka on myöntänyt takauksen tai muun vastaavan sitoumuksen toisen sopimusvaltion alueella olevalle sijoitukselle ja tullut tällä perusteella korvasvelvolliseksi, siirtämään kyseistä sijoitusta koskevat oikeudet ensin mainitulle maksuvelvolliseksi joutuneelle sopimusvaltiolle. Näitä oikeuksia se sijaantulijan asemassa toteuttaa itse tai osoittamansa edustajan välityksellä samassa laajuudessa kuin alkuperäinen sijoittaja.

8 artikla. Artiklan käsittelee sopimuspuolen ja toisen sopimuspuolen sijoittajan välisiä riitoja, jotka artiklan mukaan tulisi ratkaista sovinnollisesti kolmen kuukauden kuluessa. Mikäli sovintoa ei löydy artikla määrittelee riitojen ratkaisua koskevat menettelyohjeet. Artikla velvoittaa sopimuspuolet tunnustamaan annettujen tuomioiden lopullisuuden ja sitovuuden sekä vastaamaan niiden täytäntöönpanosta alueellaan.

9 artikla. Artikla käsittelee sopimuspuolten välisiä sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevia riitoja, jotka tulisi ratkaista mahdollisuuksien mukaan diplomaattiteitse. Mikäli

riitaa ei voida ratkaista diplomaattiteitse kuuden kuukauden kuluessa neuvottelujen pyytämisaikakohdasta lukien, voi kumpikin sopimusvaltio artiklan toisen kappaleen mukaan saattaa riidan tilapäisen välimiesoikeuden käsiteltäväksi. Artikla määrittelee yksityiskohtaiset menettelyohjeet yksittäistä tapausta varten perustettavan välimiesoikeuden perustamisesta ja toiminnasta.

10 artikla. Artikla velvoittaa sopimuspuolet kohtelemaan lainsäädäntönsä mukaisesti suotuisasti sijoituksiin liittyviä lupahakemuksia ja myöntämään avainhenkilöstön ja näiden perheenjäsenten oleskelu- ja työluvut.

11 artikla. Artikla velvoittaa turvaamaan sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille sopimukseen verrattuna paremmat oikeudet silloin, kun hän on niihin kansallisen lainsäädännön tai kansainvälisen oikeuden velvoitteiden mukaan oikeutettu.

12 artikla. Artikla velvoittaa soveltamaan sopimuksen määräyksiä sekä tuleviin että sopimuksen voimassaolopäivänä olemassa oleviin sijoituksiin. Sopimus ei kuitenkaan koske ennen sopimuksen voimaantuloa ilmenneistä tapahtumista aiheutuneita vaateita eikä vaateita, jotka on ratkaistu ennen sopimuksen voimaantuloa.

13 artikla. Artikla velvoittaa sopimuspuolet huolehtimaan sopimuksen soveltamiseen vaikuttavien lakiensa, alemmantasoisten säännöstensä ja viranomaispäätöstensä julkisesta saatavuudesta. Sopimuspuolella ei kuitenkaan ole velvollisuutta luovuttaa luottamuksellisia tai omistamiseen liittyviä tietoja tai antaa pääsyä sellaisiin tietoihin, joiden paljastaminen olisi kyseisen sopimuspuolen asiakirjajulkisuutta koskevan lainsäädännön vastaista tai haittaisi yksittäisten sijoittajien laillisia kaupallisia etuja.

14 artikla. Artikla velvoittaa sopimuspuolet neuvottelemaan sopimuksen täytäntöönpanoon ja soveltamiseen liittyvistä kysymyksistä jommankumman sopimuspuolen esityksestä.

15 artikla. Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun kumpikin sopimuspuoli on ilmoittanut toisilleen sopimuksen valtionsisäisten voimaansaattamisedellytysten täyttymisestä. Sopimus on voimassa kaksikymmentä vuotta ja sen jälkeen samoin ehdoin, kunnes jompikumpi

sopimuspuoli ilmoittaa toiselle osapuolelle irtisanovansa sopimuksen kahdentoista kuukauden kuluttua. Irtisanomisen jälkeinen niin sanottu suoja-aika on myös kaksikymmentä vuotta.

Voimaantullakseen sopimus edellyttää vielä eduskunnan hyväksymisen.

Vertailu Suomen mallisopimukseen

Sopimuksen otsikkoon on lisätty sana vastavuoroinen, jota ei ole Suomen mallisopimuksessa.

Sopimuksen johdantoon on lisätty sopimuspuolten tietoisuus sitä, että sopimuspuolten välisten taloudellisten ja liikeyhteyksien kehittäminen voivat luoda uusia työmahdollisuuksia.

Sopimuksen velvoite myöntää jälleensijoitetulle tuotolle samaa kohtelua kuin alkuperäiselle sijoitukselle löytyy mallisopimukselta poiketen 1 artiklan 3 kappaleesta. Saman artiklan 2 ja 3 kappaleet ovat eri järjestyksessä kuin mallisopimuksessa mutta ovat sisältöään samoja. 1 artiklan 2 kappaleen b kohdasta puuttuu viittaus voittoon tavoittelemattomiin oikeushenkilöihin.

Sopimuksen 2 artiklan 2 kappaleesta, jolla sopimuspuolet myöntävät alueellaan oikeudenmukaisen kohtelun sekä täysimääräisen ja jatkuvan suojan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille ja niiden tuotolle, on poistettu viittaus kansainväliseen oikeuteen sopimuksen sisällön kannalta tarpeettomana.

Sopimuksen 2 artiklan 3 kappaletta, jonka nojalla kumpikin sopimuspuoli tarjoaa tehokkaat keinot tämän sopimuksen soveltamisaan kuuluviin sijoituksiin liittyvien vaatien esittämiseksi ja näihin sijoituksiin liittyvien oikeuksien toteuttamiseksi, ei ole mallisopimuksessa.

Sopimuksen 3 artiklan 5 kappale on Suomen nykyisessä mallisopimuksessa erotettu omaksi artikkelikseen. Sopimuksen artiklan sisältö, jolla sopimuksen määräysten ei katsota velvoittavan sopimuspuolta ulottamaan toisen sopimuspuolen sijoittajiin ja näiden sijoituksiin kohtelua, etua tai erivapautta joka perustuu olemassa oleviin nimettyihin alueellisiin tai kansainvälisiin velvoitteisiin, on kuitenkin sama kuin mallisopimuksessa.

Sopimuksen 4 artiklan 2 kappaleessa ei ole

mallisopimuksen tavoin avattu pakkolunastetun sijoituksen arvon määrittämisessä yleisesti hyväksytyjä arvonmäärittämissä periaatteita.

Sopimuksen 4 artiklan 4 kappale ei mallisopimuksesta poiketen kata pakkolunastuksen osalta sopimuspuolen alueella perustettuja yhteisyrityksiä.

Sopimuksen 4 artiklasta puuttuu lisäksi mallisopimuksen kappale, jossa sijoittajille taataan mahdollisuus arvioituttaa pikaisesti vaateensa ja korvauksen suuruus riitapuolena toimivan sopimuspuolen oikeusistuimessa tai vastuuviranomaisella.

Sopimuksen 5 artiklan 2 kappaleen a kohdassa, jossa käsitellään sodan tai muun aseellisen selkkauksen, kansallisen hätätilan, kansannousun, kapinan tai mellakan yhteydessä sijoittajalle aiheutuneiden menetysten korvaamista, ei ole erikseen avattu viranomaisen käsitettäväksi sisältämään asevoimat.

Sopimuksen 6 artiklan 2 kappaleesta puuttuu viittaus sijoittajan mahdollisuuteen vapaasti valita se valuutta jossa korvaus maksetaan. Saman artiklan 4 kappale eroaa mallisopimuksesta siten, että viivästyskoron määrittely tehdään mallisopimuksesta poikkeavalla tavalla. Varojen siirtovapaus toteutuu vasta kun jo maksuunpannut verot on suoritettu edellyttäen, että verotusta ei käytetä keinona sopimusvelvoitteiden kiertämiseksi.

Sopimuksen 8 artiklan 3 kappale on käänteinen verrattuna mallisopimukseen ja evää sijoittajalta, joka on saattanut riidan ratkaistavaksi kansalliseen tuomioistuimeen, mahdollisuuden saattaa riita tämän artiklan 2 kappaleen b kohdassa mainittuun kansainväliseen välimiesmenettelyyn.

Mallisopimuksen yleisiä poikkeamia koskeva artikla, joka mahdollistaa sopimuksen velvoitteiden noudattamatta jättämisen tietyissä tilanteissa, puuttuu sopimuksesta.

2. Lakiehdotusten perustelut

Laki Algerian demokraattisen kansantasavallan kanssa tehdyn sijoitusten vastavuoroisesta edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Perustuslain 95 §:n 1 momentissa edellytetään, että kansainvälisen velvoitteen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatetaan

valtionsisäisesti voimaan erityisellä voimaansaattamislailla.

Esitys sisältää ehdotuksen blankettilaiksi, jonka 1 §:llä saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Voimaantulosta säädetään 2 §:n mukaan tasavallan presidentin asetuksella. Laki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee voimaan.

3. Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyvä voimaansaattamislakiehdotus on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja säätämisjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp ja PeVL 12/2000 vp).

Sopimuksen 1 artiklassa määritellään sopimuksessa käytetyt käsitteet. Sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten

sopimusmääräysten sisältöön ja soveltamiseen välillisesti vaikuttavat määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan. Sopimuksen 1 artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan ja edellyttävät eduskunnan suostumusta.

Sopimuksen 4 artiklan mukaan sopimuspuoli saa pakkolunastaa toisen sopimuspuolen sijoittajien tekemiä sijoituksia ainoastaan artiklassa tarkemmin määritellyillä ehdoilla. Artiklassa on lisäksi määräyksiä tällaisen toimenpiteen johdosta maksettavista korvauksista ja niihin liittyvistä koroista. Perustuslain 15 §:n mukaan jokaisen omaisuus on turvattu ja omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttä korvausta vastaan säädetään lailla. Lisäksi artiklan edellä mainitut määräykset korvausten maksamisesta voivat olla osittain ristiriidassa pakkolunastuslainsäädännön kanssa. Sopimuksen 4 artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 5 artiklan 2 kappaleen mukaan sopimuspuolella on välitön vastuu tietyin edellytyksin vahingosta, joita sen viranomaiset ovat aiheuttaneet takavarikoimalla tai tuhoamalla toisen sopimuspuolen sijoittajan tekemän sijoituksen tai sijoituksen osan. Valmiuslain (198/2000) 37 §:n 1 momentin mukaan lain nojalla suoritettujen toimenpiteiden johdosta kärsitystä vahingosta suoritetaan täysi korvaus. Pykälän 2 momentin mukaan vahingosta suoritetaan kuitenkin vain kohtuullinen korvaus, jos vahinkoa on vahingon kärsineen varallisuusolot ja muut olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä tai jos valtionaloudelliset tai kansantaloudelliset syyt sitä vahinkojen suuren määrän vuoksi välttämättä vaativat. Sopimuksen 5 artiklan määräykset yhdessä 4 artiklan määräysten kanssa voivat olla ristiriidassa valmiuslain korvaussäännösten kanssa tai ainakin voivat valtioneuvoston harkintaa rajoittaen vaikuttaa tapaan, jolla valmiuslain säännöksiä sovelletaan. Määräykset kuuluvat sen vuoksi lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 8 artiklassa määritellään sijoittajan ja sopimuspuolen välisissä riidoissa noudatettavat menettelyt. Sopimuspuolet hyväksyvät omien tuomioistuintensa lisäksi myös välimiesoikeuden toimivallan sijoituksia koskevissa riitaisuuksissa. Välitustuomiot

ovat lopullisia ja sitovia. Artiklassa tarkoitettussa välimiesmenettelyssä voi tulla Suomea sitovalla tavalla vahvistetuksi, miten tiettyä lainsäädännön alaan kuuluvaa sopimusmääräystä on tulkittava. Sopimuksen 8 artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 9 artiklan mukaan sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevat sopimuspuolten väliset riitaisuudet voidaan ratkaista erityisessä välimiesmenettelyssä. Välimiesoikeuden päätös on sitova ja se voi koskea asioita, jotka kuuluvat Suomessa lainsäädännön alaan. Artiklassa tarkoitettussa välimiesmenettelyssä voi tulla Suomea sitovalla tavalla vahvistetuksi, miten tiettyä lainsäädännön alaan kuuluvaa sopimusmääräystä on tulkittava. Tällaisen oikeudellisesti sitovan tulkinnan voidaan katsoa jossain määrin koskevan valtion täysivaltaisuutta ja kuuluvan lainsäädännön alaan.

Yleisperustelujen nykytilaa käsittelevässä jaksossa on lueteltu Suomen voimassa olevat sijoitusten suojelua koskevat sopimukset. Kaikkien sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista koskevat lait on säädetty tavallisen lain säätämismenettelyssä. Nyt käsiteltävänä oleva sopimus sijoitusten vastavuoroisesta edistimisestä ja suojaamisesta Algerian demokraattisen kansantasavallan kanssa ei poikkea voimassa olevista sopimuksista säätämismenettelyksen kannalta merkityksellisissä kohdissa. Esitykseen sisältyvä lakiehdotus voidaan siten hyväksyä tavallisen lain säätämismenettelyssä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi Algeriassa 13 päivänä tammikuuta 2005 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Algerian demokraattisen kansantasavallan hallituksen välisen sijoitusten vastavuoroista edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Algerian demokraattisen kansantasavallan kanssa sijoitusten vastavuoroisesta edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Algerissa 13 päivänä tammikuuta 2005 Suomen tasavallan ja Algerian demokraattisen kansantasavallan välillä sijoitusten vastavuoroisesta edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuu-

lut määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tämän lain voimaantuloa säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 16 päivänä syyskuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri Jan-Erik Enestam

SOPIMUS

Suomen tasavallan hallituksen ja Algerian demokraattisen kansantasavallan hallituksen välillä sijoitusten vastavuoroisesta edistämisestä ja suojaamisesta

Suomen tasavallan hallitus ja Algerian demokraattisen kansantasavallan hallitus, jäljempänä ”sopimuspuolet”, jotka

OVAT TIETOISIA tarpeesta suojata sopimuspuolen sijoittajien toisen sopimuspuolen alueella olevia sijoituksia lehtään syrjimättä;

HALUAVAT lisätä sopimuspuolten välistä taloudellista yhteistyötä sellaisten sijoitusten osalta, joita sopimuspuolen kansallaiset ja yritykset ovat tehneet toisen sopimuspuolen alueella;

TIEDOSTAVAT, että sopimus tällaisille sijoituksille myönnettävästä kohtelusta edistää pääoman siirtoja ja sopimuspuolten taloudellista kehitystä;

OVAT SAMAA MIELTÄ siitä, että vakaat puitteet sijoituksille edistävät taloudellisten voimavarojen mahdollisimman tehokasta käyttöä ja parantavat elintasoa;

OVAT TIETOISIA SIITÄ, että taloudellisten yhteyksien ja liikeyhteyksien kehittäminen voi luoda uusia työmahdollisuuksia ja edistää kansainvälisesti tunnustettujen työelämään liittyvien oikeuksien kunnioittamista;

OVAT SAMAA MIELTÄ siitä, että nämä tavoitteet voidaan saavuttaa lieventämättä vaatimuksia, jotka liittyvät yleisesti sovellettaviin terveyttä, turvallisuutta ja ympäristöä koskeviin toimenpiteisiin; ja

ovat päättäneet tehdä sijoitusten vastavuoroista edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen;

OVAT SOPINEET SEURAAVASTA:

AGREEMENT

between the Government of the Republic of Finland and the Government of the People's Democratic Republic of Algeria on the Reciprocal Promotion and Protection of Investments

The Government of the Republic of Finland and the Government of the People's Democratic Republic of Algeria, hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

RECOGNISING the need to protect investments of the investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party on a non-discriminatory basis;

DESIRING to promote greater economic co-operation between them with respect to investments by nationals and companies of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

RECOGNISING that agreement on the treatment to be accorded such investments will stimulate the flow of capital and the economic development of the Contracting Parties;

AGREEING that a stable framework for investment will contribute to maximising the effective utilisation of economic resources and improve living standards;

RECOGNISING that the development of economic and business ties can create new employment opportunities and promote respect for internationally recognised labour rights;

AGREEING that these objectives can be achieved without relaxing health, safety and environmental measures of general application; and

Having resolved to conclude an Agreement concerning the reciprocal promotion and protection of investments;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

1 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa:

1. "Sijoitus" tarkoittaa kaikenlaista varallisuutta, jonka sopimuspuolen sijoittaja on perustanut tai hankkinut toisen sopimuspuolen alueella tämän sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti, mukaan luettuna erityisesti, ei kuitenkaan yksinomaan:

a) irtain ja kiinteä omaisuus tai omaisuuden kohdistuvat oikeudet, kuten kiinnitykset, pantti- ja pidätysoikeudet, vuokra- ja nautintaoikeudet ja muut vastaavat oikeudet;

b) yrityksen osakkeet ja joukkovelkakirjat tai muut osuudet yrityksestä;

c) vaateet rahaan tai oikeudet suoriteisiin, joilla on taloudellista arvoa;

d) henkiseen omaisuuteen kohdistuvat oikeudet, kuten patentit, tekijänoikeudet, tavaramerkit, teolliset mallioikeudet, toiminimet, maantieteelliset merkinnät sekä tekniset valmistusmenetelmät, tietotaito ja goodwill-arvo; ja

e) lakiin, hallinnolliseen toimenpiteeseen tai toimivaltaisen viranomaisen kanssa tehtyyn sopimukseen perustuvat toimitukset, mukaan luettuna luvat etsiä, ottaa käyttöön, louhia tai hyödyntää luonnonvaroja.

Sellaiset sijoitukset, joita sopimuspuolen oikeushenkilö on tehnyt tämän sopimuspuolen alueella, mutta jotka ovat tosiasiallisesti toisen sopimuspuolen sijoittajien omistuksessa tai suorassa tai välillisessä hallinnassa, katsotaan myös viimeksi mainitun sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiksi, jos ne on tehty ensin mainitun sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti.

Mikään varallisuuden sijoitus- tai jälleensijoitusmuodon muutos ei vaikuta varallisuuden luonteeseen sijoituksena.

2. "Sijoittaja" tarkoittaa kummankin sopimuspuolen osalta seuraavia henkilöitä, jotka sijoittavat toisen sopimuspuolen alueella jälkimmäisen sopimuspuolen lain säädännön ja tämän sopimuksen määräys-

Article 1

Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. The term "investment" means every kind of asset established or acquired by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter Contracting Party, including in particular, though not exclusively:

(a) movable and immovable property or any property rights such as mortgages, liens, pledges, leases, usufruct and similar rights;

(b) shares in and stocks and debentures of a company or any other forms of participation in a company;

(c) claims to money or rights to a performance having an economic value;

(d) intellectual property rights, such as patents, copyrights, trademarks, industrial designs, business names, geographical indications as well as technical processes, know-how and goodwill; and

(e) concessions conferred by law, by an administrative act or under a contract by a competent authority, including concessions to search for, develop, extract or exploit natural resources.

Investments made in the territory of one Contracting Party by any legal entity of that same Contracting Party, but actually owned or controlled, directly or indirectly, by investors of the other Contracting Party, shall likewise be considered as investments of investors of the latter Contracting Party if they have been made in accordance with the laws and regulations of the former Contracting Party.

Any change in the form in which assets are invested or reinvested does not affect their character as investments.

2. The term "investor" means, for either Contracting Party, the following subjects who invest in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws of the latter Contracting Party and the

ten mukaisesti:

a) luonnollista henkilöä, joka on jomankumman sopimuspuolen kansalainen sen lainsäädännön mukaisesti;

b) oikeushenkilöä, esimerkiksi yhtiötä, yhtymää, toiminimeä, taloudellista yhdistystä, yleishyödyllistä laitosta tai järjestöä, joka on perustettu tai muodostettu sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti ja jonka rekisteröity toimipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on kyseisen sopimuspuolen alueella.

3. "Tuotto" tarkoittaa sijoituksesta saatuja tuloja ja siihen sisältyy erityisesti, ei kuitenkaan yksinomaan voitto, osingot, korot, rojalit, omaisuuden luovutusvoitot tai sijoitukseen liittyvät luontoissuoritukset.

Jälleensijoitettu tuotto nauttii samaa kohtelua kuin alkuperäinen sijoitus.

4. "Alue" tarkoittaa sopimuspuolen maa- aluetta, sisäisiä aluevesiä ja aluemer- ta ja niiden yläpuolella olevaa ilmatilaa sekä aluemer- en ulkopuolisia merivyöhykkeitä, mukaan luettuna merenpohja ja sen sisusta, joihin nähden kyseisellä sopimus- puolella on täysivaltaiset oikeudet tai lainkäyttövalta voimassaolevan kansalli- sen lainsäädäntönsä ja kansainvälisen oi- keuden mukaisesti näiden alueiden luo- nonvarojen tutkimisen ja hyödyntämisen osalta.

2 artikla

Sijoitusten edistäminen ja suojaaminen

1. Kumpikin sopimuspuoli edistää alu- eellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia ja hyväksyy tällaiset sijoitukset lakiansa ja määräystensä mukaisesti.

2. Kumpikin sopimuspuoli myöntää alu- eellaan oikeudenmukaisen kohtelun sekä täysimääräisen ja jatkuvan suojan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille ja niiden tuotolle.

3. Kumpikin sopimuspuoli tarjoaa te- hokkaat keinot tämän sopimuksen sovel- tamisalaan kuuluviin sijoituksiin liittyvien vaateiden esittämiseksi ja näihin sijoituk- siin liittyvien oikeuksien toteuttamiseksi.

provisions of this Agreement:

(a) any natural person who is a national of either Contracting Party in accordance with its laws; or

(b) Any legal entity such as company, corporation, firm, partnership, business association, institution or organisation, incorporated or constituted in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party and having its registered office or central administration or principal place of business within the territory of that Contracting Party.

3. The term "returns" means the amounts yielded by investments and shall in particular, though not exclusively, include profits, dividends, interest, royalties, capital gains or any payments in kind related to an investment.

Reinvested returns shall enjoy the same treatment as the original investment.

4. The term "territory" means the land territory, internal waters and territorial sea of the Contracting Party and the airspace above them, as well as the maritime zones beyond the territorial sea, including the seabed and subsoil, over which that Contracting Party exercises sovereign rights or jurisdiction in accordance with its national laws in force and international law, for the purpose of exploration and exploitation of the natural resources of such areas.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall promote in its territory investments by investors of the other Contracting Party and shall, in accordance with its laws and regulations, admit such investments.

2. Each Contracting Party shall in its ter- ritory accord to investments and returns of investments of investors of the other Co- ntracting Party fair and equitable treatment and full and constant protection.

3. Each Contracting Party shall provide effective means of asserting claims and en- forcing rights with respect to investments covered by this Agreement.

4. Kumpikaan sopimuspuoli ei alueellaan haittaa kohtuuttomin tai mielivaltaisin toimenpitein toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoitusten hankintaa, laajentamista, toimintaa, hoitoa, ylläpitoa, käyttöä, hyödyntämistä ja myyntiä tai muuta luovuttamista.

3 artikla

Sijoitusten kohtelu

1. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille ja näiden sijoituksille vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää omille sijoittajilleen ja näiden sijoituksille sijoitusten hankinnan, laajentamisen, toiminnan, hoidon, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen ja myynnin tai muun luovuttamisen osalta.

2. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille ja näiden sijoituksille vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää suosituimmuusasemassa olevan maan sijoittajille ja näiden sijoituksille niiden perustamisen, hankinnan, laajentamisen, toiminnan, hoidon, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen ja myynnin tai muun luovuttamisen osalta.

3. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille ja näiden sijoituksille tämän artiklan 1 ja 2 kappaleen edellyttämistä kohteluista paremman sen mukaan, kumpi niistä on sijoittajan mukaan edullisempi.

4. Kumpikaan sopimuspuoli ei alueellaan määrää tai pane täytäntöön toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiin kohdistuvia tarvikkeiden hankintaa, tuotantovälineitä, toimintaa, kuljetuksia tai sen tuotteiden markkinointia koskevia toimenpiteitä tai anna muita vastaavia määräyksiä, joilla on syrjiviä vaikutuksia. Näihin vaatimuksiin eivät sisälly etuisuuksien saamista tai jatkumista koskevat ehdot.

5. Tämän sopimuksen määräysten ei katsota velvoittavan sopimuspuolta ulottamaan toisen sopimuspuolen sijoittajiin

4. Neither Contracting Party shall in its territory impair by unreasonable or arbitrary measures the acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments of investors of the other Contracting Party.

Article 3

Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments, a treatment no less favourable than the treatment it accords to its own investors and their investments with respect to the acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments.

2. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments, a treatment no less favourable than the treatment it accords to investors of the most favoured nation and to their investments with respect to the establishment, acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment, and sale or other disposal of investments.

3. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments the better of the treatments required by paragraph 1 and paragraph 2 of this Article, whichever is the more favourable according to the investor.

4. Neither Contracting Party shall mandate or enforce in its territory measures on investments by investors of the other Contracting Party, concerning purchase of materials, means of production, operation, transport, marketing of its products or similar orders having discriminatory effects. Such requirements do not include conditions for the receipt or continued receipt of an advantage.

5. The provisions of this Agreement shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors

ja näiden sijoituksiin kohtelua, etua tai erivapautta, joka perustuu olemassa olevaan tai tulevaan:

- a) vapaakauppa-alueeseen, tulliliittoon, yhteismarkkinoihin, talous- ja rahaliittoon tai muuhun vastaavaan alueelliseen taloudellista yhdentymistä koskevaan sopimukseen, mukaan luettuna alueelliset työmarkkinasopimukset, joiden osapuolena toinen sopimuspuoli on tai joiden osapuoleksi se voi tulla, tai
- b) kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevaan sopimukseen tai muuhun kokonaan tai pääasiassa verotusta koskevaan kansainväliseen sopimukseen, tai
- c) kokonaan tai pääasiassa sijoituksia koskevaan monenväliseen sopimukseen.

4 artikla

Pakkolunastus

1. Sopimuspuolen sijoittajien toisen sopimuspuolen alueella olevia sijoituksia ei pakkolunasteta tai kansallisteta eikä niihin kohdisteta muita suoria tai välillisiä toimenpiteitä, joilla on pakkolunastusta tai kansallistamista vastaava vaikutus (jäljempänä "pakkolunastus"), ellei sitä tehdä yleisen edun vuoksi, ketään syrjimättä, oikeudenmukaista menettelyä noudattaen ja maksamalla siitä välitön, riittävä ja tosiasiallinen korvaus.

2. Tällaisen korvauksen on vastattava pakkolunastetun sijoituksen arvoa, joka sillä oli välittömästi ennen pakkolunastuksen suorittamista tai ennen kuin pakkolunastus tuli yleiseen tietoon, sen mukaan, kumpi ajankohdista on aikaisempi. Arvo määritetään yleisesti hyväksytyjen arvomääritysperaatteiden mukaisesti.

3. Korvauksen tulee olla täysin realistisissa, ja se maksetaan rajoituksetta ja viipymättä. Korvaukseen sisältyy maksuvaluutan markkinakoron mukainen korko pakkolunastetun omaisuuden menettämispäivästä korvauksen maksupäivään saakka.

and investments by investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege by virtue of any existing or future:

- (a) free trade area, customs union, common market, economic and monetary union or other similar regional economic integration agreement, including regional labour market agreements, to which one of the Contracting Parties is or may become a party, or
- (b) agreement for the avoidance of double taxation or other international agreement relating wholly or mainly to taxation, or
- (c) multilateral agreement relating wholly or mainly to investments.

Article 4

Expropriation

1. Investments by investors of a Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall not be expropriated, nationalised or subjected to any other measures, direct or indirect, having an effect equivalent to expropriation or nationalisation (hereinafter referred to as "expropriation"), except for a purpose which is in the public interest, on a non-discriminatory basis, in accordance with due process of law, and against prompt, adequate and effective compensation.

2. Such compensation shall amount to the value of the expropriated investment at the time immediately before the expropriation or before the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier. The value shall be determined in accordance with generally accepted principles of valuation.

3. Compensation shall be fully realisable and shall be paid without any restriction or delay. It shall include interest at a commercial rate established on a market basis for the currency of payment from the date of dispossession of the expropriated property until the date of actual payment.

4. Sopimuspuolen pakkolunastaessa kokonaan tai osittain sellaisen yrityksen varat, joka on perustettu tai muodostettu tämän sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja johon toisen sopimuspuolen sijoittajat ovat sijoittaneet, mukaan lukien osakkeiden omistus, pakkolunastava sopimuspuoli varmistaa, että tämän artiklan määräyksiä sovelletaan tarvittavilta osin, jotta tällaisille toisen sopimuspuolen sijoittajille tataan välitön, riittävä ja tosiasiallinen korvaus niiden sijoituksista.

5 artikla

Menetysten korvaaminen

1. Sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille, joiden kyseisen sopimuspuolen alueella oleville sijoituksille aiheutuu menetyksiä tällä alueella olevan sodan tai muun aseellisen selkkauksen, kansallisen hätätilan, kansannousun, kapinan tai mellakan vuoksi, edunpalautuksen, hyvityksen, korvauksen tai muun järjestelyn osalta vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää omille sijoittajilleen tai suosituimmuusasemassa olevan maan sijoittajille, sen mukaan kumpi niistä on sijoittajan mukaan edullisempi.

2. Sen vaikuttamatta tämän artiklan 1 kappaleen soveltamiseen, sopimuspuolen sijoittajalle, joka kyseisessä kappaleessa tarkoitettussa tilanteessa kärsii toisen sopimuspuolen alueella menetyksiä, jotka johtuvat:

- a) siitä, että viimeksi mainitun sopimuspuolen viranomaiset ovat pakkoottaneet sen sijoituksen tai sijoituksen osan, tai
- b) siitä, että viimeksi mainitun sopimuspuolen viranomaiset ovat tuhonneet sen sijoituksen tai sijoituksen osan, vaikka tilanne ei olisi edellyttänyt sitä, myönnetään viimeksi mainitun sopimuspuolen toimesta edunpalautus tai korvaus, jonka tulee kummassakin tapauksessa olla välitön, riittävä ja tosiasiallinen, ja

4. Where a Contracting Party expropriates the assets or a part thereof of a company, which has been incorporated or constituted in accordance with the law in force in its territory, in which investors of the other Contracting Party have an investment, including through the ownership of shares, it shall ensure that the provisions of this Article are applied to the extent necessary to guarantee prompt, adequate and effective compensation in respect of their investment to such investors of the other Contracting Party.

Article 5

Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot in the territory of the latter Contracting Party, shall be accorded by the latter Contracting Party, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, a treatment no less favourable than the one accorded by the latter Contracting Party to its own investors or investors of the most favoured nation, whichever, according to the investor, is the more favourable.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph, suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

- (a) requisitioning of its investment or a part thereof by the latter's authorities, or
- (b) destruction of its investment or a part thereof by the latter's authorities, which was not required by the necessity of the situation, shall be accorded by the latter Contracting Party restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective and with respect to

korvaus tulee maksaa 4 artiklan 2 ja 3 kappaleen mukaisesti pakko-oton tai tuhoamisen ajankohdasta maksupäivään saakka.

6 artikla

Siirrot

1. Kumpikin sopimuspuoli takaa toisen sopimuspuolen sijoittajille oikeuden siirtää vapaasti näiden sijoituksia ja sijoituksiin liittyviä siirtomaksuja alueelleen ja alueeltaan. Näihin siirtomaksuihin sisältyvät erityisesti, eivät kuitenkaan yksinomaan:

a) peruspääoma sekä sijoituksen ylläpitämiseen, kehittämiseen tai kasvattamiseen tarkoitetut lisäsummat;

b) tuotto;

c) kokonaan tai osittain tapahtuvasta sijoituksen mynnistä tai luovuttamisesta saadut tulot, mukaan luettuna osakkeiden mynnistä saadut tulot;

d) sijoituksen toiminnasta aiheutuvien kulujen maksamiseen vaaditut rahausumat, kuten lainojen takaisinmaksut, rojaltit, hallinnointikorvaukset, lisenssimaksut tai muut vastaavat kulut;

e) tämän sopimuksen 4, 5, 7 ja 8 artiklan mukaisesti maksettavat korvaukset;

f) ulkomailta palkatun ja sijoituksen yhteydessä työskentelevän henkilökunnan ansiotulot ja muut palkkiot.

2. Kumpikin sopimuspuoli varmistaa myös, että tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetut siirrot tehdään rajoituksetta vapaasti vaihdettavassa valuutassa ja siirtopäivänä vallitsevan, siirrettävään valuutaan sovellettavan markkinakurssin mukaisesti, ja että ne ovat välittömästi siirrettävissä.

3. Jos valuuttamarkkinoita ei ole käytettävissä, sovellettava vaihtokurssi vastaa viimeisintä vaihtokurssia, jota on käytetty valuuttojen muuttamiseksi erityisnosto-oikeuksiksi.

4. Mikäli isäntäsopimuspuoli aiheuttaa siirron viivästymisen, siirtoon sisältyy kyseisen valuutan markkinakoron mukainen korko siitä päivästä alkaen, jona siirtoa on

compensation, shall be in accordance with Article 4 paragraphs 2 and 3 from the date of requisitioning or destruction until the date of actual payment.

Article 6

Transfers

1. Each Contracting Party shall ensure to investors of the other Contracting Party the free transfer, into and out of its territory, of their investments and transfer payments related to investments. Such payments shall include in particular, but not exclusively:

(a) the principal and additional amounts to maintain develop or increase the investment;

(b) returns;

(c) proceeds obtained from the total or partial sale or disposal of an investment, including the sale of shares;

(d) amounts required for the payment of expenses, which arise from the operation of the investment, such as loan repayments, payment of royalties, management fees, licence fees or other similar expenses;

(e) compensation payable pursuant to Articles 4,5,7 and 8;

(f) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad and working in connection with an investment.

2. Each Contracting Party shall further ensure that the transfers referred to in paragraph 1 of this Article shall be made without any restriction in a freely convertible currency and at the prevailing market rate of exchange applicable on the date of transfer to the currency to be transferred and shall be immediately transferable.

3. In the absence of a market for foreign exchange, the rate to be used shall be the most recent exchange rate for the conversions of currencies into Special Drawing Rights.

4. In case of a delay in transfer caused by the host Contracting Party, the transfer shall also include interest at a commercial rate established on a market basis for the

pyydetty, siirtopäivään saakka, ja kyseisen sopimuspuoli vastaa sen maksamisesta.

5. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1–3 kappaleessa määrätään, sopimuspuoli voi viivyttää siirtoa soveltamalla oikeudenmukaisesti, syrjimättömästi ja vilpittömässä mielessä niitä verojen ja maksujen maksamista koskevia isäntäsopimuspuolen lakeja ja määräyksiä, jotka olivat voimassa siirtopyynnön esittämisen ajankohtana, varmistaakseen, että sijoittajat noudattavat näitä lakeja ja määräyksiä, ja edellyttäen, etteivät nämä toimenpiteet ja niiden soveltaminen tarpeettomasti haittaa tällä sopimuksella taattuja siirtoja.

7 artikla

Sijaantulo

Jos sopimuspuoli tai sen edustajaksi määrätty taho suorittaa maksun toisen sopimuspuolen alueella olevaan sijoitukseen liittyvän korvausvastuun tai takuu- tai vakuutus sopimuksen perusteella, viimeksi mainittu sopimuspuoli tunnustaa sijoittajan oikeuksien ja vaateiden siirtämisen ensin mainitulle sopimuspuolelle tai sen edustajaksi määrättylle taholle, sekä ensin mainitun sopimuspuolen tai sen edustajaksi määrätyn tahon oikeuden käyttää näitä oikeuksia ja vaateita sijaantulon perusteella samassa määrin kuin niiden edellinen haltija.

8 artikla

Sijoittajan ja sopimuspuolen väliset riidat

1. Sopimuspuolen ja toisen sopimuspuolen sijoittajan väliset riidat, jotka johtuvat suoraan sijoituksesta, tulisi ratkaista sovinnollisesti riidan osapuolten kesken.

2. Jos riitaa ei ole ratkaistu kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona riidasta on ilmoitettu kirjallisesti, riita voidaan sijoittajan valinnan mukaisesti saattaa ratkaistavaksi:

currency in question from the date on which the transfer was requested until the date of actual transfer and shall be borne by that Contracting Party.

5. Notwithstanding paragraphs 1 to 3 of this Article, a Contracting Party may delay a transfer through the equitable, non-discriminatory and good faith application ensuring investors' compliance with the host Contracting Party's laws and regulations relating to the payment of taxes and dues in force at the time the request for transfer was made, and provided that such measures and their application shall not unnecessarily impair transfers ensured by this Agreement.

Article 7

Subrogation

If a Contracting Party or its designated agency makes a payment under an indemnity, guarantee or contract of insurance given in respect of an investment of an investor in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise the assignment of any right or claim of such an investor to the former Contracting Party or its designated agency, and the right of the former Contracting Party or its designated agency to exercise by virtue of subrogation any such right and claim to the same extent as its predecessor in title.

Article 8

Disputes between an Investor and a Contracting Party

1. Any dispute arising directly from an investment between one Contracting Party and an investor of the other Contracting Party should be settled amicably between the two parties to the dispute.

2. If the dispute has not been settled within three (3) months from the date on which it was raised in writing, the dispute may, at the choice of the investor, be submitted:

a) sen sopimuspuolen toimivaltaiseen tuomioistuimeen, jonka alueella sijoitus on tehty; tai

b) kansainväliseen välimiesmenettelyyn:

i) sijoituksia koskevien riitaisuuksien kansainväliseen ratkaisukeskukseen (ICSID), joka on perustettu 18 päivänä maaliskuuta 1965 Washingtonissa allekirjoitettavaksi avatun, valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemista koskevan yleissopimuksen mukaisesti (jäljempänä "keskus"), jos keskus on käytettävissä; tai

ii) välimiesmenettelyyn keskuksen ylimääräisten järjestelyjen mukaisesti, jos ainoastaan toinen sopimuspuolista on allekirjoittanut tämän kappaleen b kohdan i alakohdassa tarkoitetun yleissopimuksen; tai

iii) tilapäiseen välimiesoikeuteen, joka perustetaan Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, elleivät riidan osapuolet toisin sovi.

3. Sijoittaja, joka on saattanut riidan ratkaistavaksi kansalliseen tuomioistuimeen, ei enää voi saattaa sitä tämän artiklan 2 kappaleen b kohdassa mainittuun kansainväliseen välimiesmenettelyyn. Kun sijoittaja on valinnut joko sen sopimuspuolen toimivaltaisen tuomioistuimen, jonka alueella sijoitus on tehty, tai kansainvälisen välimiesmenettelyn, valinta on peruuttamaton ja lopullinen.

4. Tämän artiklan mukainen välimiesmenettely toteutetaan kumman tahansa riidan osapuolen pyynnöstä sellaisessa valtiossa, joka on New Yorkissa 10 päivänä kesäkuuta 1958 allekirjoitettavaksi avatun ulkomaisten välitystuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan yleissopimuksen (New Yorkin yleissopimus) sopimuspuoli. Tämän artiklan mukaisesti välimiesmenettelyyn saatettujen riitojen katsotaan New Yorkin yleissopimuksen 1 artiklan soveltamistarkoituksessa johtuvan kaupallisesta suhteesta tai liiketoimesta.

(a) to the competent courts of the Contracting Party in whose territory the investment is made; or

(b) to international arbitration:

(i) by the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965 (hereinafter referred to as the "Centre"), if the Centre is available; or

(ii) to arbitration by the Additional Facility of the Centre, if only one of the Contracting Parties is a signatory to the Convention referred to in subparagraph (b) (i) of this paragraph; or

(iii) to any ad hoc arbitration tribunal which unless otherwise agreed on by the parties to the dispute, is to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

3. An investor who has submitted the dispute to a national court shall not anymore have recourse to international arbitration mentioned in paragraph 2 (b) of this Article. The investor's choice between the competent courts of the Contracting Party in whose territory the investment is made and to international arbitration is irreversible and final.

4. Any arbitration under this Article shall, at the request of either party to the dispute, be held in a state that is a party to the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (New York Convention), opened for signature at New York on 10 June 1958. Claims submitted to arbitration under this Article shall be considered to arise out of a commercial relationship or transaction for the purposes of Article 1 of the New York Convention.

5. Kumpikin sopimuspuoli antaa ehdoita suostumuksensa siihen, että sopimuspuolen ja toisen sopimuspuolen sijoittajan välinen riita saatetaan välimiesmenettelyyn tämän artiklan mukaisesti.

6. Kumpikaan sopimuspuolista, joka on riidan osapuolena, ei voi esittää vastalauseita missään välimiesmenettelyn tai välimiestuomion täytäntöönpanon vaiheessa sillä perusteella, että sijoittaja, joka on riidan toisena osapuolena, on saanut vakuutuksen perusteella hyvityksen, joka kattaa sen menetykset kokonaan tai osittain.

7. Välimiestuomio on lopullinen ja sitoo riidan osapuolia, ja se pannaan täytäntöön sen sopimuspuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella välimiestuomioon vedotaan, kyseisen sopimuspuolen viranomaisten toimesta välimiestuomiossa mainittuun päivämäärään mennessä.

9 artikla

Sopimuspuolten väliset riidat

1. Sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista, ratkaistaan mahdollisuuksiensa mukaan diplomaattiteitse.

2. Jos riitaa ei voida ratkaista tällä tavoin kuuden (6) kuukauden kuluessa siitä päivästä lukien, jona jompikumpi sopimuspuoli on pyytänyt neuvotteluja, se saatetaan jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä välimiesoikeuden ratkaistavaksi.

3. Välimiesoikeus perustetaan kutakin yksittäistapausta varten seuraavalla tavalla. Kahden (2) kuukauden kuluessa välimiesmenettelyä koskevan pyynnön vastaanottamisesta, kumpikin sopimuspuoli nimittää yhden välimiesoikeuden jäsenen. Nämä kaksi jäsentä valitsevat kolmannen valtion kansalaisen, joka molempien sopimuspuolten hyväksynnästä nimitetään välimiesoikeuden puheenjohtajaksi. Puheenjohtaja nimitetään neljän (4) kuukauden kuluessa kahden muun jäsenen nimitämispäivästä.

5. Each Contracting Party hereby gives its unconditional consent to the submission of a dispute between it and an investor of the other Contracting Party to arbitration in accordance with this Article.

6. Neither of the Contracting Parties, which is a party to a dispute, can raise an objection, at any phase of the arbitration procedure or of the execution of an arbitral award, on account of the fact that the investor, which is the other party to the dispute, has received an indemnification covering a part or the whole of its losses by virtue of an insurance.

7. The award shall be final and binding on the parties to the dispute and shall be executed in accordance with national law of the Contracting Party in whose territory the award is relied upon, by the competent authorities of the Contracting Party by the date indicated in the award.

Article 9

Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation and application of this Agreement shall, as far as possible, be settled through diplomatic channels.

2. If the dispute cannot thus be settled within six (6) months following the date on which either Contracting Party requested such negotiations, it shall at the request of either Contracting Party be submitted to an Arbitral Tribunal.

3. Such an Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two (2) months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval by the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal. The Chairman shall be appointed within four (4) months from the date of appointment of the other two members.

4. Jos tarvittavia nimityksiä ei ole tehty tämän artiklan 3 kappaleessa mainittujen ajanjaksojen kuluessa, kumpi tahansa sopimuspuoli voi muun sopimuksen puuttuessa pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtajaa tekemään tarvittavat nimitykset. Jos Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtaja on jommankumman sopimuspuolen kansalainen tai on muuten estynyt hoitamaan kyseistä tehtävää, virkaiältään seuraavaksi vanhinta Kansainvälisen tuomioistuimen jäsentä, joka ei ole kummankaan sopimuspuolen kansalainen tai joka ei muutoin ole estynyt hoitamaan kyseistä tehtävää, pyydetään tekemään tarvittavat nimitykset.

5. Välimiesoikeus tekee päätöksensä äänten enemmistöllä. Välimiesoikeuden päätökset ovat lopullisia ja sitovat molempia sopimuspuolia. Kumpikin sopimuspuoli vastaa nimittämänsä jäsenen kustannuksista ja edustuksensa aiheuttamista kustannuksista välimiesmenettelyn aikana. Molemmat sopimuspuolet vastaavat yhtä suurin osuuksin puheenjohtajan kustannuksista sekä muista mahdollisista kustannuksista. Välimiesoikeus voi tehdä erilaisen päätöksen kustannusten jakamisen osalta. Kaikilta muilta osin välimiesoikeus päättää omista menettelysäännöistään.

6. Tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetut riidat ratkaistaan tämän sopimuksen määräysten ja yleisesti tunnustettujen kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaisesti.

10 artikla

Luvat

1. Kumpikin sopimuspuoli kohtelee lakiansa ja määräystensä mukaisesti suotuisasti sijoituksiin liittyviä lupahakemuksia ja myöntää nopeasti luvat, joita sen alueella tarvitaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia varten.

2. Kumpikin sopimuspuoli myöntää lakiansa ja määräystensä mukaisesti väliaikaisen maahantulo- ja oleskeluluvan ja antaa tarvittavat luvan vahvistavat asiakirjat

4. If the necessary appointments have not been made within the periods specified in paragraph 3 of this Article, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party or is not otherwise prevented from discharging the said function, shall be invited to make the necessary appointments.

5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. The decisions of the Tribunal shall be final and binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the costs of the member appointed by that Contracting Party and of its representation in the arbitral proceedings. Both Contracting Parties shall assume an equal share of the costs of the Chairman, as well as any other costs. The Tribunal may make a different decision regarding the sharing of the costs. In all other respects, the Arbitral Tribunal shall determine its own rules of procedure.

6. Issues subject to dispute referred to in paragraph 1 of this Article shall be decided in accordance with the provisions of this Agreement and the generally recognised principles of international law.

Article 10

Permits

1. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, treat favourably the applications relating to investments and grant expeditiously the necessary permits required in its territory in connection with investments by investors of the other Contracting Party.

2. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, grant temporary entry and stay and provide any necessary confirming documentation to natural per-

sellaisille luonnollisille henkilöille, jotka on palkattu ulkomailta työskentelemään toisen sopimuspuolen sijoittajan sijoituksen yhteydessä johtajina, asiantuntijoina tai teknisenä henkilökuntana, ja jotka ovat yritykselle oleellisia, niin kauan kuin nämä henkilöt täyttävät tämän kappaleen vaatimukset. Tällaisten työntekijöiden lähimmille perheenjäsenille myönnetään vastaava kohtelu isäntäsopimuspuolen alueella maahantulon ja väliaikaisen oleskelun osalta.

11 artikla

Muiden määräysten soveltaminen

1. Jos jommankumman sopimuspuolen lainsäädännön määräykset tai tämän sopimuksen lisäksi sopimuspuolten välillä olemassa olevat tai myöhemmin vahvistettavat kansainvälisen oikeuden mukaiset velvoitteet sisältävät joko yleisiä tai erityisiä määräyksiä, joiden mukaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille voidaan myöntää edullisempi kohtelu kuin tämän sopimuksen mukainen kohtelu, sellaiset määräykset ovat ensisijaisia tämän sopimuksen määräyksiin nähden siinä määrin kuin ne ovat sijoittajalle edullisempia.

2. Sijoituksiin, joista sopimuspuoli ja toisen sopimuspuolen sijoittaja ovat tehneet erillisen sopimuksen, sovelletaan kyseisen sopimuksen määräyksiä siltä osin kuin ne ovat sijoittajan mukaan edullisempia kuin tämän sopimuksen määräykset.

12 artikla

Sopimuksen soveltaminen

Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin sijoituksiin, joita sopimuspuolen sijoittajat ovat tehneet toisen sopimuspuolen alueella, riippumatta siitä, onko ne tehty ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tai sen jälkeen, mutta sitä ei sovelleta sellaisiin

sons who are employed from abroad as executives, managers, specialists or technical personnel in connection with an investment by an investor of the other Contracting Party, and who are essential for the enterprise, as long as these persons continue to meet the requirements of this paragraph. Immediate family members of such personnel shall also be granted a similar treatment with regard to entry and temporary stay in the territory of the host Contracting Party.

Article 11

Application of other Rules

1. If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law, existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement, contain a regulation, whether general or specific, entitling investments made by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided by this Agreement, such provisions shall, to the extent that they are more favourable to the investor, prevail over this Agreement.

2. Investments which are the subject of a special agreement between one Contracting Party and an investor of the other Contracting Party shall be governed by the provisions of the said agreement to the extent that those provisions are more advantageous according to the investor than those contained in the present Agreement.

Article 12

Application of the Agreement

This Agreement shall apply to all investments made by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, whether made before or after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute

sijoituksia koskeviin riitoihin, jotka ovat syntyneet, eikä sellaisiin vaateisiin, jotka on ratkaistu ennen sopimuksen voimaantuloa.

13 artikla

Avoimuusperiaate

1. Kumpikin sopimuspuoli julkaisee viipymättä tai pitää julkisesti saatavilla yleisesti sovellettavat lakinsa, määräyksensä, menettelytapansa ja hallinnolliset päätöksensä ja tuomioistuintensa päätökset sekä kansainväliset sopimukset, jotka voivat vaikuttaa toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiin, jotka ovat ensin mainitun sopimuspuolen alueella.

2. Mikään tämän sopimuksen määräys ei aseta sopimuspuolelle velvollisuutta luovuttaa luottamuksellisia tai omistamiseen liittyviä tietoja tai antaa pääsyä sellaisiin tietoihin, mukaan luettuna yksittäisiä sijoittajia tai sijoituksia koskevat tiedot, joiden paljastaminen häittäisi lainvalvontaa tai olisi kyseisen sopimuspuolen asiakirjajulkisuutta koskevan lainsäädännön vastaista tai häittäisi yksittäisten sijoittajien oikeutettuja kaupallisia etuja.

14 artikla

Neuvottelut

Sopimuspuolet neuvottelevat ajoittain keskenään jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä käsitelläkseen tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja tarkastellakseen sellaisia kysymyksiä, joita tästä sopimuksesta voi johtua. Tällaiset neuvottelut käydään sopimuspuolten toimivaltaitten viranomaisten välillä sellaisessa paikassa ja sellaisena ajankohtana, joista on sovittu diplomaattiteitse.

15 artikla

Sopimuksen voimaantulo, voimassaoloaika ja voimassaolon päättyminen

1. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen, kun niiden valtiosäännön mukaiset vaati-

concerning an investment, which arose, or any claim, which was settled before its entry into force.

Article 13

Transparency

1. Each Contracting Party shall promptly publish, or make publicly available, its laws, regulations, procedures and administrative rulings and judicial decisions of general application as well as international agreements which may affect the investments of investors of the other Contracting Party in the territory of the former Contracting Party.

2. Nothing in this Agreement shall require a Contracting Party to furnish or allow access to any confidential or proprietary information, including information concerning particular investors or investments, the disclosure of which would impede law enforcement or be contrary to its laws protecting confidentiality or prejudice legitimate commercial interests of particular investors.

Article 14

Consultations

The Contracting Parties shall, at the request of either Contracting Party, hold consultations for the purpose of reviewing the implementation of this Agreement and studying any issue that may arise from this Agreement. Such consultations shall be held between the competent authorities of the Contracting Parties in a place and at a time agreed on through diplomatic channels.

Article 15

Entry into Force, Duration and Termination

1. The Contracting Parties shall notify each other when their constitutional re-

mukset tämän sopimuksen voimaantulolle on täytetty. Sopimus tulee voimaan kolmantenkymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona jälkimmäinen ilmoitus on vastaanotettu.

2. Tämä sopimus on voimassa kahdenkymmenen (20) vuoden ajan, ja on sen jälkeen edelleen voimassa samoin ehdoin, kunnes jompikumpi sopimuspuoli ilmoittaa toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti aikomuksestaan päättää sopimuksen voimassaolo kahdentoista (12) kuukauden kuluttua.

3. Sellaisten sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen tämän sopimuksen voimaantulon päättämispäivää, 1-14 artiklan määräykset ovat edelleen voimassa seuraavan kahdenkymmenen (20) vuoden ajan tämän sopimuksen voimaantulon päättämispäivästä lukien.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet edustajat, hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty kahtena kappaleena Algerissa 13 päivänä tammikuuta 2005 suomen, arabian ja englannin kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Tekstien poiketessa toisistaan on englanninkielinen teksti ratkaiseva.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Algerian demokraattisen kansantasavallan
hallituksen puolesta

requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. The Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of receipt of the last notification.

2. This Agreement shall remain in force for a period of twenty (20) years and shall thereafter remain in force on the same terms until either Contracting Party notifies the other in writing of its intention to terminate the Agreement in twelve (12) months.

3. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, the provisions of Articles 1 to 14 shall remain in force for a further period of twenty (20) years from the date of termination of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, being duly authorised to this effect by their respective Governments, have signed the present Agreement.

Done in duplicate at Alger on 13th January 2005 in the Finnish, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence, the English text shall prevail.

For the Government of the
Republic Finland

For the Government of the People's
Democratic Republic of Algeria